

13.8.2025

ASIA Luonnonsuojelulain 70 §:n rauhoitussäännöksistä poikkeaminen Suomessa esiintyvien lepakkolajien osalta

VIREILLETULO 27.6.2025, täydennykset 10.7. ja 11.7.2025

HAKIJA Luonnontieteellinen keskusmuseo
PL 17
00014 Helsingin yliopisto

YHTEYSHENKILO

[REDACTED]

HAKEMUS

Luonnontieteellinen keskusmuseo anoo kunnioittavasti, että seuraaville henkilöille myönnettäisiin lupa poiketa luonnonsuojelulain 70 §:n kiellosta sen piiriin kuuluvien lepakoiden kohdalla ja pyydystää niitä tutkittavaksi ja renkaalla merkittäväksi Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella. Lepakoiden pyydystäminen ja rengastaminen tuottavat tietoa lajien levinneisyyksistä ja runsauksista, eliniästä, paikkauskollisuudesta ja liikkumisekologiasta.

Lupaa haetaan seuraaville lepakcorengastajille:

[REDACTED]

13.8.2025

Lupaa haetaan perusmuotoiseen pyydystämiseen ja rengastamiseen kaikille aktiivisille lepakko rengastajille, joita on linturengastajiin verrattuna pieni joukko. Listalle voi tulla myös uusia rengastajia ja joku voi lopettaa rengastamisen. Rengastajaksi haluavan on suoritettava Luomuksen järjestämä rengastustentti, toimitettava tutkimus/hankesuunnitelma sekä todistus rabiesrokotuksesta ja harjoiteltava lepakoiden käsittelyä rengastajan kanssa. Ajantasaista listaa lepakorengastajista ylläpidetään Luonnontieteellisen keskusmuseon toimesta. Tarvittaessa ELY-keskusta voidaan informoida aina, kun listaan tulee muutoksia eli uusia rengastajia lisätään tai listalla olevia nimiä poistetaan.

Luvan puitteissa lepakoita voidaan pyydystää niiden käyttämistä päiväpiiloista (esimerkiksi pöntöt ja rakennukset) käsin tai tarkoitukseen soveltuvalla haavilla tai lennosta lähinnä verkoilla tai harppupyydyksillä. Lepakot tunnistetaan lajilleen, niiden sukupuoli, ikä (nuori tai täysikasvuinen) ja mahdollinen lisääntymistila tarkistetaan ja niistä otetaan mittatietoja (ainakin paino ja kyynärvarren pituus). Lepakoita voidaan pyydystää vain määritystarkoituksissa tai pyydystettyjä yksilöitä voidaan rengastaa museon tuottamilla renkailla.

Käsiteltävistä lepakoista voidaan kerätä tutkimustarkoituksissa kajoamattomia (ei-invasiivisia) näytteitä, kuten pyyhkäisynäytteitä esimerkiksi lenniräpylän pinnasta tai suusta, pintaloisia tai papananäytteitä. Mikäli ELY-keskus tulkitsee tällaiset näytteet lajin yksilön osiksi tai johdannaisiksi, haetaan samalla hallussapitolupaa näytteille. Invasiivisiin näytteenottoihin (lähinnä verinäytteet), tällaisten näytteiden hallussapitoon sekä radiolähetintutkimuksiin rengastajat hakevat tarvitsemansa luvat erikseen.

Toiminnassa noudatetaan lepakoiden pyydystystä ja merkintää koskevia ohjeita, jotka Ympäristöministeriö pyysi museota laatimaan EUROBATS-sopimuksen Resoluution 4.9 mukaisesti. Ohjeistusta päivitettiin 3/2022 ja toimitettiin kaikkiin ELY-keskuksiin. Ohjeistus on toimitettu hakemuksen liitteenä.

Merkinnässä käytetään museon hankkimia ja jakamia renkaita. Tiedot rengastetuista yksilöistä tallennetaan Luomuksen ylläpitämään rengastustietokantaan, josta ne siirtyvät laji.fi-portaaliin.

13.8.2025

Luomuksen käsityksen mukaan lepakoiden pyydystäminen ja rengastaminen ohjeiden mukaisesti toteutettuna ei vaaranna lepakoiden suotuisaa suojelun tasoa, eikä käytössä ole muuta tyydyttävää ratkaisua vastaavan tiedon saamiseksi.

Lupaa anotaan ajalle 28.7.2025–31.12.2028.

Lepakoiden rengastaminen halutaan aloittaa heti päätöksen tultua mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU JA PERUSTELUT

Oikeudelliset lähtökohdat

Suomessa esiintyvät lepakot ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n perusteella koko maassa rauhoitettuja eläinlajeja ja luonnonsuojelulain 78 §:n nojalla annetun luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) 9 §:n perusteella Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin yksilöiden tahallinen pyydystäminen ja häiritseminen on kiellettyä.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 70 §:ssä säädetystä, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle. Tiukkaa suojelua edellyttävien eliölajien osalta poikkeamisen edellytyksenä on lisäksi, ettei sille ole muuta tyydyttävää ratkaisua, ja että poikeus on tarpeen:

- 1) luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelemiseksi tai luontotyyppien säilyttämiseksi;
- 2) erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi, jotka koskevat viljelmiä, karjankasvatusta, metsiä, kalataloutta tai vesistöjä taikka muuta omaisuutta;
- 3) kansanterveyttä tai yleistä turvallisuutta koskevista taikka muista erityäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle;
- 4) näiden eliölajien tutkimus- ja koulutus-, uudelleensijoittamis- tai uudelleenistuttamistarkoituksessa taikka näiden tarkoitusten kannalta

13.8.2025

tarvittavien lisääntymistoimenpiteiden vuoksi, mukaan lukien kasvien keinotekoinen lisääminen.

Ratkaisu

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) myöntää Luonnontieteellinen keskusmuseolle luonnonsuojelulain 83 §:n nojalla luvan poiketa luonnonsuojelulain 70 §:n rauhoitussäännöksistä Suomessa tavattavien lepakkolajien osalta hakemuksen mukaisesti.

Lupa myönnetään seuraavin ehdoin:

- 1 Luvan nojalla saa pyydystää ja häiritä Suomessa tavattavien lepakkolajien yksilöitä hakemuksen mukaisen seurannan ja tutkimuksen toteuttamiseksi.
- 2 Lepakkoyksilöitä on käsiteltävä siten, ettei niiden hengissä säilyminen vaarannu. Pyydystetyt lepakot tulee vapauttaa takaisin pyydystyspaikalleen välittömästi käsittelyn jälkeen.
- 3 Toiminta ei saa vaarantaa lepakoiden lisääntymistä. Pian synnyttävien naaraiden, hoitavien naaraiden tai pienten poikasten käsittely on kielletty ja tällaiset yksilöt on pyydykseen päädyttyään vapautettava välittömästi.
- 4 Talvehtivien ja horrostavien lepakoiden pyydystäminen ja häirintä on kielletty.
- 5 Lepakoiden käsittelyssä on noudatettava eläinten hyvinvoinnista annettua lakia (693/2023) ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä.
- 6 Lupaa saavat käyttää hakemuksessa listatut henkilöt. Mahdolliset muut hakemuksen mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvien henkilöiden nimet on toimitettava Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon ennen toimenpiteisiin ryhtymistä (viitteeksi dnro KASELY/949/2025).
- 7 Lupaa käytettäessä on noudatettava luonnontieteellisen keskusmuseon ohjetta lepakoiden pyydystämiseen, rengastukseen ja muuhun merkintään.
- 8 Luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa lupapäätös tai sen jäljennös sekä todistus Luonnontieteellisen keskusmuseon myöntämästä rengastusluvasta on pidettävä mukana (esimerkiksi mobiililaitteessa) ja näytettävä pyydettyäessä.
- 9 Hakija vastaa tarvittavasta yhteydenpidosta maanomistajiin.
- 10 Luonnonsuojelualueilla toimittaessa tulee tarpeen mukaan hakea erillinen lupa rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen.
- 11 Tiedot rengastetuista yksilöistä tulee tallentaa Luomuksen ylläpitämään rengastustietokantaan.

13.8.2025

- 12 Hakijan tulee toimittaa vuosittain seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle selvitys luvan käytöstä (viitteeksi dnro KASELY/949/2025). Selvityksestä tulee ilmetä pyydystettyjen lepakoiden lajikohtaiset yksilömäärät, pyyntipaikat ja pyyntiajat.
- 13 Kaakkois-Suomen ELY-keskus voi peruuttaa osittain tai kokonaan tämän luvan, mikäli hakija ei noudata luvan ehtoja tai harjoittaa toimintaa, jota tämä lupa ei kata.

Luvan voimassaolo Lupa on voimassa Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen toimialueella 31.12.2028 asti.

Päätöksen perustelut Suomessa tavattavat lepakkolajit on arvioitu viimeisimmässä uhanalaisuusarvioinnissa (2019) valtaosin elinvoimaisiksi (LC) lajeiksi. Poikkeuksena tähän ovat vaarantunut (VU) pikkulepakko ja erittäin uhanalainen (EN) ripsisiippa. Korvayökön, pohjanlepakon ja vesisiipan suojelutaso on arvioitu suotuisaksi ja kehityssuunta vakaaksi; muiden lajien kohdalla suojelutasa ei ole arvioitu.

Hakemuksen mukainen toiminta ei lupaehtojen mukaisesti toteutettuna haittaa lajien suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista paikallisella, alueellisella tai valtakunnallisella tasolla.

Poikkeuslupa myönnetään rengastukseen ja käsittelyihin perustuvaan tutkimukseen, jonka tavoitteena on tuottaa tietoa lajien levinneisyyksistä ja runsauksista, eliniästä, paikkauskollisuudesta ja liikkumisekologiasta. Tutkimuksessa saatavat tiedot edistävät lepakkolajien suojelua Suomessa, mikä osaltaan edesauttaa lepakkolajien suotuisan suojelutason ylläpitämistä tai sen saavuttamista.

Tutkimusta varten kerättävää tietoa ei ole mahdollista saada muilla keinoin kuin pyydystämällä ja merkitsemällä lepakkoja sekä ottamalla näytteitä niistä. Vastaavien tietojen saamiseksi ei ole olemassa muuta tyydyttävää ratkaisua

Muuta huomioon otettavaa

Tämä lupa ei kata hakemuksessa mainittujen kudoksenäytteiden hallussa pitämistä ja säilyttämistä, mikä on kiellettyä luonnonsuojelulain 87 §:n nojalla. Luonnonsuojelulain 89 §:n mukaan mainittuun kieltoon voidaan myöntää poikkeus eliölajien tutkimus- ja suojelutarkoitukseen tai koulutustarkoitukseen.

13.8.2025

Varsinais-Suomen ELY-keskus on myöntänyt hakijalle poikkeusluvan luontodirektiivin lajien ja niiden osien ja johdannaisten hallussapitoon 14.12.2023 (VARELY/1615/2021) toistaiseksi.

Päätöksen voimaantulo

Kaakkois-Suomen ELY-keskus on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) annetun lain 122 §:n 3 momentin kohdan 3 nojalla päättänyt, että päätös on pantava täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

Tutkimustiedon mahdollisimman hyvä ajallinen kattavuus on oleellista lepakoiden suojelun kannalta. Poikkeusluvan mukainen toiminta on täten perusteltua päästä aloittamaan ennen lepakoiden horrostamisaikaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 69 §, 70 §, 83 §

Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) 9 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

LISÄTIETOJA

Tietoja tästä päätöksestä antaa tarvittaessa Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa biologi Kaisa Honkanen puh. 0295 029 067, sähköposti kaisa.honkanen@ely-keskus.fi.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt biologi Kaisa Honkanen ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikkö Pertti Perttola.

LIITE

Valitusosoitus

SUORITEMAKSU

Luonnonsuojelua edistävään tutkimustarkoitukseen myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia

13.8.2025

JAKELU	Päätös	Hakijalle Sähköisesti ilman saantitodistusta
	Tiedoksi	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto Kaakkois-Suomen poliisilaitos Haminan kaupunki Imatran kaupunki Kotkan kaupunki Kouvola kaupunki Lappeenrannan kaupunki Lemin kunta Luumäen kunta Miehikkälän kunta Parikkalan kunta Pyhtään kunta Rautjärven kunta Ruokolahden kunta Savitaipaleen kunta Taipalsaaren kunta Virolahden kunta Suomen luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiri Suomen luonnonsuojeluliiton Etelä-Karjalan piiri Sähköisesti Tämä päätös annetaan tiedoksi myös hallintolain (434/2003) 62 §:n mukaisella yleistiedoksiannolla. Päätös ja yleistiedoksiantoa koskeva ilmoitus julkaistaan Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla: https://www.elykeskus.fi/kuulutukset/kaakkois-suomi

Valitusosoitus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Itä-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valittajalta voidaan periä hallinto-oikeudessa 310 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään erikseen niistä tapauksista, joissa maksua ei peritä <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>. Lisätietoa oikeudenkäyntimaksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivuilta: <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>.

Valitusaika Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavalla tavalla:

- Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä.
- Jos tiedoksianto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksiantona, käy tiedoksianto aika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta.
- Jos päätös on annettu tiedoksi todisteellisena sähköisenä tiedoksiantona, kuten viranomaisen sähköisestä järjestelmästä, päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun se on noudettu viranomaisen osoittamasta järjestelmästä. Milloin kysymyksessä on si-jaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.
- Jos tiedoksianto toimitetaan yleistiedoksiantona, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä yleistiedoksiannon julkaisemisajankohdasta.

Sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksenalainen päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi

- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Toimittaminen

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa. Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/> tai sen voi toimittaa alla olevaan osoitteeseen.

Itä-Suomen hallinto-oikeus
Käyntiosoite Minna Canthin katu 64
Postiosoite PL 1744
70101 Kuopio
Vaihde 029 56 42500
ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituskirjelmän tulee olla valitusviranomaisella viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä eli viimeistään tuona päivänä klo 16.15

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän omalla vastuulla postitse tai sähköisesti.